

Motion

1980/81:1809

av Olle Eriksson och Johan Olsson

om statligt bidrag för uppförande av industrilokaler för uthyrning

En av de viktigaste förutsättningarna för att näringslivet – vi tänker här särskilt på de mindre och medelstora företagen inom hantverk, industri och service – skall kunna utvecklas, vara konkurrenskraftigt och erbjuda goda sysselsättningsmöjligheter är att man har tillgång till tidsenliga och rationella lokaler. Förutom att lokalerna skall ge möjlighet till effektiva driftsförhållanden måste de också erbjuda tillfredsställande arbetsmiljö och trivsel.

Även om de senaste åren, bl. a. med hjälp av beredskapsnämnd och lokaliseringstöd, inneburit ett ganska betydande tillskott av nya lokaler, finns tyvärr ännu ett mycket stort lokalbestånd som är ålderstiget och otidsenligt och som numera inte fyller kraven på vare sig god miljö eller effektivitet. Det är från flera synpunkter angeläget att en snabb förnyelse här kommer till stånd. Genom sanering av stadsdelar, omläggning av trafikleder och utbyggnader för nya behov kommer många företagare att ställas utan lokaler. Det är ett livsvillkor för dessa att nya lokaler kan tillskapas inom godtagbara områden och inom rimlig tid.

Det finns också andra skäl som understryker lokalfrågornas betydelse. Vi har under de senaste åren kunnat notera en minskande industrisysselsättning. Det är ett oroande tecken, eftersom det inte synes finnas andra sysselsättningar att få i tillräcklig omfattning. Enligt vår mening måste man med all kraft söka efter möjligheter att ånyo öka vår industri- och varuproduktion. Som en första rangens åtgärd måste man då stimulera nyskapande och utvecklande av nya produkter liksom nyetablering av företag. God tillgång på moderna lokaler bör verksamt underlätta åtgärder för en ökad tillväxt inom mindre och medelstor industri.

Serviceproduktionen beräknas öka, och i stor utsträckning sker denna inom mindre hantverks- och serviceföretag. Lokalfrågorna är här av mycket stor betydelse för såväl företagens arbetsförhållanden som allmänhetens möjligheter till god service.

När det gäller många hantverksföretag är deras möjlighet att verka ofta helt beroende av om de kan hyra lokaler. Tyvärr håller många hantverksyrken på att dö ut av ekonomiska och andra orsaker. Goda lokaler med bra läge och till rimliga hyreskostnader kan bidra till att bl. a. bevara yrken som har stor betydelse för en god personlig service.

Åtskilliga kommuner har medverkat till uppförande av s. k. verkstadshus, avsedda att utnyttjas kollektivt av flera företag. Detta har legat inom kommunernas kompetens, om det gällt lokaler för tillgodoseende av lokal service. Har det däremot gällt lokaler för industriell produktion har

kommunernas kompetens varit begränsad, men det synes önskvärt att möjligheter ges att kombinera olika typer av lokaler för skilda behov inom samma projekt.

Denna typ av lokaler synes ha inneburit en rationell lösning av lokalproblemet från såväl planerings- som miljösynpunkt. Genom gemensamt utnyttjande av vissa lokalutrymmen har också hyreskostnaderna kunnat hållas lägre än om varje företag byggt enskilt. Många mindre och medelstora företag har dessutom ont om kapital, och för dem kan ofta den enda lösningen vara att hyra produktionslokaler. Här har de kommunala anläggningarna fyllt en viktig funktion. Företagen har kunnat använda sitt eget kapital som rörelsemedel och därigenom ofta kunnat utvidga verksamheten. Ytterligare fördelar är möjligheterna att ordna gemensam service för flera företag av typ telefonväxel, bokföringsservice, personallokaler osv.

Kommunerna har ett betydande intresse av och ansvar för att lokalfrågorna för här berörda verksamhetsområden löses på ett tillfredsställande sätt. Kommunen kan i sin planering och serviceverksamhet verksamt bidra till rationella lösningar, bl. a. från stadsplane-, trafik- och miljösynpunkter. Kan man också gå in som ägare och hyresvärd för lokalerna bidrar man till ökad differentiering av verksamheten på orten och till ökad sysselsättning. Kommunerna har således stora möjligheter att på detta område driva en verksamhet som kommer hela kommunens befolkning till godo i form av ökad sysselsättning, bättre ekonomi och ökad trivsel.

F. n. kan kommuner inom stödområdena 4-6 erhålla bidrag vid uppförande av industrilokaler för uthyrning. Denna stimulans är starkt motiverad och har stor betydelse för utveckling av näringslivet i detta område. "Expansionsmöjligheterna för små företag, som annars inte skulle kunnat skaffa sig nya lokaler, har kunnat tas till vara", sägs i årets budgetproposition (bil. 17, s. 73).

Det finns emellertid ett stort behov av produktionslokaler även i övriga delar av stödområdet för att inte säga landet i sin helhet. Enligt vår mening borde man undersöka möjligheterna till ökade stimulansåtgärder, t. ex. genom ökade och förbättrade lånemöjligheter, även i stödområdena 1-3. Dessutom borde man genom överläggningar med kommunerna intressera dem för att i ökad omfattning medverka till att lösa frågan om produktionslokaler för hantverksföretag och mindre industrier. I många fall bör projekt kunna genomföras tillsammans med berörda lokalbehövande företag.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stimulans för uppförande av produktionslokaler för hantverk och mindre industri.

Stockholm den 26 januari 1981

OLLE ERIKSSON (c)

JOHAN A. OLSSON (c)